

▶อาหารสมอง

•วารกรณ์ สามโกเศศ
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

ความไม่รู้เกี่ยวกับ 'ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง'

ย คปฏิรูปทำให้ความพยายามในการ
ออกกฎหมาย "ภาษีที่ดินและสิ่ง
ปลูกสร้าง" เกือบเป็นจริง เพื่อน ๆ

นักเศรษฐศาสตร์การคลังและผู้เขียนได้
พยายามผลักดันกฎหมายฉบับนี้มานานกว่า 30 ปี
เราได้ออกกฎหมายฉบับนี้มานานแสนนาน
บางท่านอาจสงสัยว่าไอ้พวกนี้จิตวิปริตหรือ
อย่างไร คำตอบก็คืออาจเป็นบ้างเล็กน้อย
แต่มีความจริงในเรื่องนี้ให้อ้างเชิงวิชาการ
ซึ่งอาจมีคนไม่รู้หรือเข้าใจผิดอยู่ไม่น้อย

ความเข้าใจผิดดังว่ามีดังต่อไปนี้

(1) ภาษีที่มีลักษณะคล้ายภาษีนี้อยู่แล้ว
ในบ้านเราโดยใช้กันมา 81 ปีแล้ว เพียงแต่ไม่ได้
เก็บกันเต็มที่และเก็บไม่ได้เพราะลักษณะ
อันไม่เป็นสากลของมัน กฎหมายฉบับนี้คือการ
ยกเลิกกฎหมายสองฉบับเก่าและปรับปรุงให้
เหมาะสมและเป็นธรรมยิ่งขึ้น

ในปัจจุบันมีภาษี 2 ชนิดที่ท้องถิ่น (กทม.
เทศบาล ฯลฯ) เก็บอยู่คือ **ภาษีบำรุงท้องที่**
และ**ภาษีโรงเรือนและที่ดิน**

ภาษีบำรุงท้องที่เก็บจากเจ้าของที่ดินที่มี
ขนาดเนื้อที่เกินกว่าที่แต่ละเขต และ**ท้องถิ่น**
ประกาศ มีหลายอัตราภาษีอย่างนำเวียนหัว (หาก
ไม่มีการใช้ประโยชน์ก็เก็บในอัตราสูง) กระทรวง
มหาดไทยประกาศราคาประเมินทั่วประเทศเป็น
ระยะ ๆ หลายปีครั้งเพื่อเป็นฐานในการจัดเก็บ
มีการเก็บกันได้น้อยมากเพราะได้รับการ
ยกเว้นกันมากมายเนื่องจากเนื้อที่ดินต่ำกว่าเกณฑ์
เช่น ต่ำกว่า 1-5 ไร่ นอกเขตเทศบาล ต่ำกว่า
100 ตารางวา ฯลฯ ราคาประเมินก็ต่ำ ฝรั่ง
ความเป็นจริง

ภาษีชนิดที่สองคือภาษีโรงเรือนและที่ดิน
เก็บจากค่าเช่าอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างที่ไม่ได้
อยู่อาศัยเองในอัตราร้อยละ 12.5 ซึ่งก็คือเก็บ
จากค่าเช่าโรงงาน โรงแรม อาคารพาณิชย์ ฯลฯ
เนื่องจากอัตราสูงมากจึงมีการ "ประนีประนอม"
กันสูง และเก็บได้ไม่เต็มเม็ดเต็มหน่วย

ภาษีทั้งสองเรียกได้ว่าเก็บจากฐาน
ทรัพย์สิน (ภาษีเก็บจากฐานอื่น ได้แก่ รายได้
การบริโภค) ทั้งตรงและอ้อม แต่มันไม่เป็นธรรม
และขาดประสิทธิภาพ หากผู้เขียนเนื้อที่
ต่ำกว่า 100 ตารางวา ปลูกบ้านหลังใหญ่ราคา
นับสิบล้านบาทโดยอาศัยอยู่เอง ก็ไม่ต้องเสีย
ภาษีแม้แต่บาทเดียว แต่ถ้าบ้านถัดไปหลังเล็ก
แต่ให้เช่าก็จะเสียภาษีโรงเรือนและที่ดิน

การจัดเก็บที่ไม่เป็นสากลเพราะเก็บจาก
มูลค่าที่ดินและจากการใช้อาคารซึ่งยากต่อการ
ไล่จับเพราะไม่รู้ว่าจะเช่ากันหรือไม่ และค่าเช่า
เท่าไร อีกทั้งยังพิกลพิการไม่เป็นธรรมอีกเช่นนี้
จึงมีความพยายามปรับให้เป็นสากลซึ่งใช้กัน
ทั่วโลกด้วยการ ใช้มูลค่าของที่อยู่อาศัย มูลค่า
ที่ดิน เป็นฐานการประเมินในการเก็บภาษี

ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่รัฐบาลเสนอ
นี้โดยแท้จริงแล้วจึงไม่ใช่ของใหม่แต่อย่างใด
หากแต่เป็นการปรับปรุงให้เป็นธรรม จัดเก็บได้
สะดวกขึ้นและยังมีประสิทธิภาพขึ้น ลดการใช้
วิจารณ์ของผู้นัดจัดเก็บลง

(2) ในอาเซียนนั้นประเทศที่อยู่ในระดับการ
พัฒนาเดียวกับไทย มีการเก็บภาษีนี้อยู่
มานานแล้ว เช่น ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย มาเลเซีย
สิงคโปร์ ประเทศอื่น ๆ ที่กำลังคิดกันอยู่ก็คือ
เวียดนาม ประเทศเหล่านี้จัดเก็บกันในอัตราร้อย
ละที่สูงกว่าอัตราที่รัฐบาลเสนอเป็นอันมาก

(3) ภาษีบำรุงท้องที่นั้นนักการเมืองท้องถิ่น
ไม่ค่อยอยากออกแรงเก็บเพราะทำให้เสียความ
นิยม ถึงจะเก็บก็ได้ไม่มากเพราะราคาประเมินที่
ประกาศนั้นต่ำกว่าราคาตลาดมากและไม่เป็น
ปัจจุบัน อีกทั้งยังมีหลายอัตราให้เจ้าหน้าที่สามารถ
ใช้วิจารณ์ของ ส่วนภาษีโรงเรือนและที่ดินนั้น
เป็นเครื่องมือคอรัปชั่นทำหากินของทั้งเจ้าหน้าที่
และนักการเมืองท้องถิ่นมายาวนาน เนื่องจาก
อัตราร้อยละ 12.5 นั้นสูงมาก จนต้องใช้
"วิจารณ์ญาณ" กันหนักกว่าปกติ โดยเฉพาะ

โรงแรม และอาคารพาณิชย์

(4) เงินภาษีที่ประชาชนต้องจ่ายภายใต้
ภาษีใหม่ที่เสนอนี้เรียกว่าต่ำเป็นพิเศษ โดยมี
รายละเอียด ดังนี้

ที่อยู่อาศัยที่มีมูลค่าต่ำกว่า 1.5 ล้านบาท
ยกเว้นไม่มีการจัดเก็บ มูลค่า 1.5-5 ล้านบาท
เก็บในอัตราร้อยละ 0.1 (1 ล้านบาท จ่าย
1 พันบาท) แต่จัดเก็บเพียงครึ่งหนึ่ง ดังนั้น
ทุกหนึ่งล้านบาทจึงเสียภาษี 500 บาท !
มูลค่า 5 ล้านบาทขึ้นไปจ่ายอัตราร้อยละ 0.1

มูลค่าที่จัดเก็บไม่ใช่ราคาตลาด หากเป็นราคา
ประเมินที่ย่อมให้มีการหักค่าเสื่อมสิ่งปลูกสร้าง
ก่อนประเมินถึง 69 แบบ เช่น บ้านไม้ หากมีอายุถึง
19 ปี ก็หักค่าเสื่อมไปร้อยละ 93 อาคารคอนกรีต
ปีที่ 43 หักค่าเสื่อมถึงร้อยละ 76 ฯลฯ

มูลค่าที่อยู่อาศัยที่ถูกประเมินเพื่อเสียภาษี
จะถูกหักค่าเสื่อมก่อนที่จะเป็นฐานของการคิด
ภาษี มิได้คิดกันสด ๆ จากราคาตลาด

(5) สำหรับที่ดิน **ภาษีที่ดินที่จัดเก็บนั้น**
มิได้จัดเก็บในอัตราร้อยละที่เสมอไป หากกำหนด
เพดานสูงสุดซึ่งสามารถเปลี่ยนแปลงอัตราได้
ตามสถานการณ์ ประเภทที่ดินเพื่อการเกษตร
เพดานคืออัตราร้อยละ 0.05 (ล้านบาทละ 500 บาท)
ที่ดินพาณิชย์ (เพดานร้อยละ 0.2) ที่ดินรกร้างว่าง

กรุงเทพธุรกิจ

Krungthep Turakij
Circulation: 200,000
Ad Rate: 2,370

Section: First Section/ทัศนะวิจารณ์

วันที่: อังคาร 17 มีนาคม 2558

ปีที่: 28

ฉบับที่: 9672

หน้า: 10(กลาง)

Col.Inch: 66.02

Ad Value: 156,467.40

PRValue (x3): 469,402.20

คลิป: สีสี่

คอลัมน์: อาหารสมอง: ความไม่รู้ เกี่ยวกับ 'ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง'

เปล่า (เพดานร้อยละ 0.5) และเพิ่มอีก 1 เท่า
ทุก 3 ปี โดยสูงสุดไม่เกินอัตราร้อยละ 2
ราคาประเมินที่ดินจะประกาศโดยทางการ
เป็นช่วงปี ๆ ไป ที่ดินรกร้างว่างเปล่าถึงจะมี
อัตรารายสูง แต่ก็สามารถเปลี่ยนสภาพโดย
ทำให้เกิดประโยชน์ด้วยการปลูกต้นไม้ ทำไร่
จะทำเองหรือให้เช่าก็ได้

(6) ภายใต้อัตราภาษีปัจจุบันหากมีการจัด
เก็บกันจริงจังแล้ว ในหลายกรณีจะเสียกันเป็น
เงินที่สูงกว่าภาษีใหม่โดยเฉพาะโรงแรม อาคาร
พาณิชย์ (ศูนย์การค้า) ด้วยซ้ำ เพียงแต่ภาษี
ใหม่จะปิดทางทำมาหากินหรือราษฎร และทำให้
เงินกลับสู่ประชาชนอย่างเป็นล่ำเป็นสันมากขึ้น

(7) การเสียภาษีเป็นหน้าที่ของพลเมือง
ถ้าประชาชนต้องการโครงสร้างพื้นฐานในการ
คมนาคม (ถนน รถไฟใต้ดินบนดิน สนามบิน)
ในการสื่อสารไอที ใช้หนี้สาธารณะที่มีอยู่เป็น
จำนวนมหาศาล ตลอดจนลงทุนเพื่อการศึกษา
สาธารณสุข ความมั่นคง เพื่อสังคม โดยเฉพาะ
เพื่อผู้สูงอายุแล้ว โดยไม่มีการจ่ายภาษีเพิ่มแล้ว
มันจะเกิดขึ้นได้อย่างไร

ภาษีใหม่นอกจากจะเพิ่มความเป็นธรรม
เพิ่มประสิทธิภาพ ลดคอร์รัปชัน แล้ว ยังจะ
เพิ่มรายได้อีกประมาณ 200,000 ล้านบาทต่อปี
อีกด้วย (เมื่อท้องถิ่นเก็บได้เพิ่มขึ้นจากปัจจุบัน
ซึ่งเก็บได้เพียง 25,000 ล้านบาท ส่วนกลาง
ก็จ่ายให้น้อยลงจนสามารถนำเงินไปใช้ในเรื่อง
ต่าง ๆ เพื่อประชาชนทั้งประเทศได้เพิ่มขึ้น)

ภาษีใหม่นี้เป็นธรรมเพราะคนมีมาก
ก็จ่ายมาก มีน้อยก็ไม่ต้องจ่าย (เมื่อหลบหนี
จากการจ่ายภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาตามที่
ไปเพิ่มพูนที่ทรัพย์สิน การตามมากเก็บไปบ้าง
จากฐานทรัพย์สินเพียงเล็กน้อยจึงเป็นการ
ยุติธรรม) ประการสำคัญท้องถิ่นจะมีรายได้
เพิ่มขึ้น

อย่าลืมนะว่า “โลกนี้ไม่มีอะไรฟรี” ครับ